

بابای خودتان راه بروید

راهنمای اجرا، نمره گذاری و تفسیر شاخص تیپ نمای مایرز بریگز
به همراه ابزارها و نرم افزار

تألیف:

مهدی اکبرزاده - محمد مصطفوی

سیده مطهره موسوی - غلامرضا قاسمی

عنوان و نام پدید آور : با پاهای خودتان راه بروید (راهنمای اجرا، نمره گذاری و تفسیر شاخص تیپ
نمای مایرز بریگز)؛ مؤلف: مهدی اکبرزاده ... [و دیگران].

مشخصات نشر : تهران: طلوع دانش، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۴۱۶ص.

شابک : 978-600-6637-20-4

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت : مؤلف: مهدی اکبرزاده، محمد مصطفوی، سیده مطهره موسوی، غلامرضا قاسمی.

موضوع : تیپ شناسی

موضوع : شاخص شخصیتی مایرز بریگز

رده بندی کنگره : BF۶۹۸/۳/ب۲ ۱۳۹۳

رده بندی دیویی : ۱۵۵/۶۴۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۶۷۷۱۴

آدرس: تهران، میدان شهدا، خیابان پیروزی، روبروی ایستگاه مترو شیخ الرئیس، کوچه ی رستمی،
پلاک ۱ تلفکس: ۰۲۳۶۴۶۸۰۱ تلفن: ۰۲۳۷۸۹۵۱۵-۸۸۳۴۵۶۸۲ همراه: ۰۲۳۴۰۲۳۴۰۹۱۲

E-mail: Tolooedaneshe@yahoo.com

■ عنوان: با پاهای خودتان راه بروید «راهنمای اجرا، نمره گذاری و تفسیر شاخص تیپ نمای مایرز بریگز»

■ مؤلفان: مهدی اکبرزاده، محمد مصطفوی، سیده مطهره موسوی، غلامرضا قاسمی

■ ناشر: طلوع دانش

■ نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۳

■ ویراستار تخصصی: محمدرضا عابدی، عذر اعتمادی

■ ویراستار ادبی: فریبا هاشمزاده

■ لیتوگرافی: موج نوین

■ چاپ و صحافی: عصر انتظار

■ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

■ قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳۷-۲۰-۴

ISBN: 978-600-6637-20-4

فهرست مطالب

۱۷	مقدمه نویسندگان
۲۱	فصل اول / نمای کلی: پیشینه شکل‌گیری و توسعه
۲۳	مقدمه
۲۴	تاریخچه پیدایش و توسعه
۲۸	مبنای نظری MBTI
۲۹	کارکردهای متضاد ادراک: حسی و شهودی
۳۱	مؤلفه‌های بعد حسی - شهودی
۳۱	کارکرد متضاد قضاوت: فکور و احساسی
۳۲	مؤلفه‌های بعد فکور - احساسی
۳۲	گرایش‌های متضاد انرژی: برونگرایی و درونگرایی
۳۳	مؤلفه‌های بعد برونگرایی - درونگرایی
۳۴	دو جهت‌گیری متضاد در ارتباط با جهان بیرونی: باساختار و منعطف
۴۰	مؤلفه‌های بعد با ساختار - منعطف
۴۱	پویایی‌های تیپ شخصیتی
۴۴	توجه تعیین پویایی‌های تیپ شخصیتی
۴۶	قوانین تعیین پویایی تیپ شخصیت
۴۹	تمایزی اساسی در بعد نظری
۵۰	نکاتی اساسی در سنجش با MBTI نسل ۲
۵۰	منطق نهفته در نسل دوم MBTI
۵۳	مبنای پژوهشی نسل دوم MBTI
۵۴	مبنای پژوهش
۵۴	طراحی سؤالات و مقیاس‌ها
۵۵	هنگارها

۵۷	پایایی
۵۸	روایی
۶۱	میزان یادگیری خودتان را از مطالب این فصل آزمون نمایید

فصل دوم / نحوه اجرای MBTI

۶۵	مقدمه
۶۷	چگونگی معرفی پرسشنامه MBTI
۶۷	رهنمودهای برای کاربست در ضمن اجرا
۷۰	تأثیر ساختار MBTI در چالش‌های اجرای آن
۷۲	بررسی‌های ویژه در موقعیت‌های بالینی
۷۳	چه افرادی برای تکمیل پرسشنامه مناسب هستند؟
۷۴	سن و سواد خواندن مورد نیاز
۷۴	آزمودنی‌هایی که دچار اختلال در بینایی هستند
۷۵	تأثیر استرس موقعیتی
۷۵	آزمودنی‌های مبتلا به اختلالات روانشناختی جدی
۷۵	آزمودنی‌های معتاد به مواد شیمیایی
۷۶	چه کسی برای اجرای MBTI مناسب است
۷۷	دستورالعمل‌های اخلاقی در اجرای MBTI
۷۸	انتخاب فرم مناسب MBTI
۷۸	میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید

فصل سوم / روش نمره‌گذاری MBTI

۸۳	مقدمه
۸۵	برآوردهای صراحت رجحان
۸۵	شاخص صراحت رجحان
۸۶	طبقه صراحت رجحان
۸۶	انتخاب روش نمره‌گذاری
۸۷	نمره‌گذاری با رایانه
۸۹	نمره‌گذاری فرم رایانه‌ای با استفاده از شابلون (روش نمره‌گذاری دستی)
۹۰	روش نمره‌گذاری با کلیدهای استاندارد (روش نمره‌گذاری دستی)
۹۱	فرم برخوردار از قابلیت خود نمره‌گذاری
۹۲	

۹۳	نیمرخ‌ها و گزارش‌های ارائه‌شده توسط نرم‌افزارهای رایانه‌ای
۹۳	استفاده از اینترنت
۹۳	نمره‌گذاری فرم‌های نسل دوم MBTI (MBTI II)
۹۴	شاخص تقارن در MBTI II
۹۴	روش‌های نمره‌گذاری MBTI II
۹۵	میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید
۹۹	فصل چهارم / تفسیر نتایج MBTI
۱۰۱	مقدمه
۱۰۱	بازبینی تیپ
۱۰۳	توجیه بازبینی تیپ
۱۰۵	به حداقل رساندن سوگیری مفسر
۱۰۶	دستورالعمل‌هایی برای بازبینی تیپ
۱۰۷	بازبینی گام به گام تیپ
۱۰۷	گام اول: تشریح درباره ماهیت هر یک از رجحان‌های تیپ‌شناختی است
۱۰۸	گام دوم: تشریح قطب‌های متضاد هر بعد
۱۱۶	گام سوم: بازبینی هر رجحان
۱۱۸	گام چهارم: جستجوی متناسب‌ترین تیپ
۱۱۹	گام پنجم: استفاده از ابعاد در فرایند بازبینی
۱۲۰	تفسیر و بازبینی نتایج MBTI II
۱۲۱	بازبینی تیپ‌ها در کار با زوجین، خانواده‌ها، و گروه‌ها
۱۲۴	برخی هشدارها در ارتباط با بازبینی تیپ‌ها در کار با آزمودنی‌های خاص
۱۲۵	سن فرد
۱۲۵	دوره‌های انتقال در زندگی
۱۲۶	اسیب‌شناسی
۱۲۶	تفسیر تیپ‌ها
۱۲۸	دلایلی برای اجرای پرسشنامه MBTI
۱۳۰	تفسیر نتایج MBTI در موقعیت‌های بالینی
۱۳۰	استفاده از زبان مختص تیپ در تفسیر نتایج
۱۳۰	توزیع تیپ‌شناختی به‌عنوان یک ابزار کمک در تفسیر نتایج
۱۳۲	سوگیری‌ها و انتظارات همراه با هر تیپ

۱۳۳	 بلوغ و جلوه‌های تیپ‌های شخصیتی
۱۳۴	 یک مثال
۱۳۶	 چالش‌های پیش رو در تفسیر و پایایی تیپ‌های شخصیتی در طول زمان
۱۳۶	 باور فرد نسبت به تغییر تیپ‌های شخصیتی
۱۳۷	 پایایی باز آزمایی MBTI I
۱۳۸	 پایایی باز آزمایی MBTI II
۱۴۰	 گزارش‌های تفسیری
۱۴۱	 اصول اخلاقی در بازیابی و تفسیر
۱۴۲	 شواهد حامی ویژگی‌های عمده روانسنجی
۱۴۶	 میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید

فصل پنجم / نقاط ضعف و قوت MBTI

۱۴۹	 مقدمه
۱۵۱	 MBTI به‌عنوان ابزاری سنجش شخصیت
۱۵۱	 ضعف‌ها و قوت‌های فرم M و فرم Q پرسشنامه MBTI
۱۵۷	 MBTI در مقایسه با سایر ابزارها
۱۵۹	 مطالعات عمده MBTI
۱۶۰	 میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید

فصل ششم / کاربردهای بالینی MBTI I و MBTI II

۱۶۳	 مقدمه
۱۶۵	 کاربرد بالینی ۸ قطب رجحانی
۱۶۷	 در چهار بعد اصلی
۱۶۸	 برونگرایی و درونگرایی
۱۶۸	 حالت تعامل درمانگر درونگرا با مراجع برونگرا
۱۶۹	 حالت درونگرایی مشاور و مراجع (هر دو طرف درونگرا)
۱۶۹	 درمانگر برونگرا و مراجع درونگرا
۱۷۰	 مراجع و درمانگر هر دو برونگرا هستند
۱۷۱	 حسی و شهودی
۱۷۳	 درمانگر شهودی و مراجع حسی
۱۷۳	 درمانگر و مراجع هر دو شهودی هستند
۱۷۴	

۱۷۵	درمانگر حسی و مراجع شهودی
۱۷۶	درمانگر و مراجع هردو حسی هستند
۱۷۶	درمانگر حسی و مراجع شهودی
۱۷۷	درمانگر و مراجع، هر دو شهودی
۱۸۰	فکور و احساسی
۱۸۰	درمانگر احساسی و مراجع فکور
۱۸۱	درمانگر و مراجع هر دو احساسی هستند
۱۸۲	درمانگر فکور و مراجع احساسی
۱۸۳	درمانگر و مراجع فکور هستند
۱۸۴	باساختار - منعطف
۱۸۵	درمانگر منعطف و مراجع با ساختار
۱۸۶	درمانگر و مراجع هر دو منعطف هستند
۱۸۶	درمانگر باساختار و مراجع منعطف
۱۸۷	درمانگر و مراجع، هردو با ساختار هستند
۱۸۹	تیپ ۱۶
۱۹۰	تیپ‌های با کارکرد مسلط حسی درونگرا
۱۹۰	مراجعین ISTJ و ISFJ
۱۹۲	درمانگران ISTJ یا ISFJ
۱۹۳	تیپ‌های با کارکرد مسلط حسی برونگرا
۱۹۳	مراجعین ESTP و ESFP
۱۹۵	درمانگران ESTP یا ESFP
۱۹۶	تیپ‌های با کارکرد مسلط شهودی درونگرا
۱۹۷	مراجعین INTJ و INFJ
۱۹۸	درمانگران INTJ و INFJ
۲۰۰	تیپ‌های با کارکرد مسلط شهودی برونگرا
۲۰۰	مراجعین ENTP و ENFP
۲۰۲	درمانگران ENTP و ENFP
۲۰۳	تیپ‌های با کارکرد مسلط فکور درونگرا
۲۰۳	مراجعین ISTP و INTP
۲۰۵	درمانگران ISTP و INTP
۲۰۶	تیپ‌های با کارکرد مسلط فکور برونگرا

۲۰۷	مراجعه ENTJ و ESTJ
۲۰۸	درمانگران ENTJ و ESTJ
۲۱۰	تیپ‌های با کارکرد مسلط احساسی درونگرا
۲۱۰	مراجعه INFP و ISFP
۲۱۲	درمانگران INFP و ISFP
۲۱۳	تیپ‌های با کارکرد مسلط احساسی برونگرا
۲۱۳	مراجعه ENFJ و ESFJ
۲۱۵	درمانگران ENFJ و ESFJ
۲۱۷	احتیاط
۲۱۷	استفاده از MBTI در زوج‌درمانی
۲۲۲	استفاده از MBTI در خانواده درمانی
۲۲۲	استفاده از MBTI در درمان معتادین
۲۲۳	استفاده از MBTI در مراجعه مبتلا به آشفتگی‌های شدید
۲۲۵	رابطه بین تیپ‌ها با مسایل بالینی رایج
۲۲۵	ناتوانی یادگیری و اختلال نقصان توجه
۲۲۶	سنجش شخصیت
۲۲۷	سنجش تأثیرات درمان
۲۲۸	میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید
۲۳۳	فصل هفتم / نمونه‌هایی از کاربرد MBTI
۲۳۵	نمونه‌هایی گویا از گزارش‌ها
۲۳۵	حمیدرضا
۲۳۵	دلیل مراجعه
۲۳۶	اطلاعات زمینه‌ای
۲۳۸	ظاهر و رفتار
۲۳۹	نتایج MBTI
۲۳۹	تفسیر اولیه MBTI
۲۴۴	سایر آزمون‌های اجراشده
۲۴۴	سیاهه رغبت استراند
۲۴۶	چک لیست توصیفی
۲۴۶	پرسشنامه روانشناختی کالفرنیا (CPI)

۲۴۸	فرایند و نتیجه درمان
۲۴۹	استفاده از تیپ‌شناسی در درمان کوتاه مدت
۲۴۹	مشاوره پیش از ازدواج
۲۵۱	زوج‌درمانی‌ای که منجر به درمان فردی شد
۲۵۳	مشاوره مسیر شغلی
۲۵۵	زوج‌درمانی‌ای که منجر به درمان فردی شد
۲۵۸	میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید
۲۶۱	فصل هشتم / نیم‌رخ تیپ‌های شخصیتی
۲۶۳	مقدمه
۲۶۶	کارکرد سایه‌ای
۲۶۶	هشت نوع کارکرد
۲۶۷	ISTJ
۲۶۷	ویژگی‌های ISTJ
۲۶۹	روابط ISTJ
۲۷۰	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ISTJ
۲۷۱	ISFJ
۲۷۱	ویژگی‌های ISFJ
۲۷۲	روابط ISFJ
۲۷۳	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ISFJ
۲۷۴	مسیرهای شغلی امکان‌پذیر برای ISFJ ها
۲۷۴	INFJ
۲۷۴	ویژگی‌های INFJ
۲۷۵	روابط INFJ
۲۷۶	مسیر شغلی تیپ شخصیتی INFJ
۲۷۷	INTJ
۲۷۷	ویژگی‌های INTJ
۲۷۹	روابط INTJ
۲۷۹	مسیر شغلی تیپ شخصیتی INTJ
۲۸۰	ISTP
۲۸۰	ویژگی‌های ISTP

۲۸۱	روابط ISTP
۲۸۲	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ISTP
۲۸۳	ISFP
۲۸۳	ویژگی های ISFP
۲۸۴	روابط ISFP
۲۸۵	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ISFP
۲۸۶	INFP
۲۸۶	ویژگی های INFP
۲۸۷	روابط INFP
۲۸۸	مسیر شغلی تیپ شخصیتی INFP
۲۸۹	INTP
۲۸۹	ویژگی های INTP
۲۹۰	روابط INTP
۲۹۱	مسیر شغلی تیپ شخصیتی INTP
۲۹۲	ESTJ
۲۹۲	ویژگی های ESTJ
۲۹۳	روابط ESTJ
۲۹۴	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ESTJ
۲۹۴	ESFJ
۲۹۴	ویژگی های ESFJ
۲۹۶	روابط ESFJ
۲۹۷	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ESFJ
۲۹۷	ENFJ
۲۹۷	ویژگی های ENFJ
۲۹۸	روابط ENFJ
۳۰۰	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ENFJ
۳۰۰	ENTJ
۳۰۰	ویژگی های ENTJ
۳۰۱	روابط ENTJ ها
۳۰۳	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ENTJ
۳۰۳	ESTP

۳۰۳	ویژگی‌های ESTP
۳۰۴	روابط ESTP
۳۰۵	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ESTP
۳۰۶	ESFP
۳۰۶	ویژگی‌های ESFP
۳۰۷	روابط ESFP
۳۰۹	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ESFP
۳۰۹	ENFP
۳۰۹	ویژگی‌های ENFP
۳۱۰	روابط ENFP
۳۱۱	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ENFP
۳۱۲	ENTP
۳۱۲	ویژگی‌های ENTP
۳۱۳	روابط ENTP
۳۱۴	مسیر شغلی تیپ شخصیتی ENTP
۳۱۵	میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید
۳۱۷	فصل نهم / چگونه می‌توانید به رشد شخصی خود کمک نمایید؟
۳۱۹	مقدمه
۳۲۱	رشد شخصی ISTJ
۳۲۱	«موفقیت» برای یک ISTJ به چه معنی است؟
۳۲۱	شاد زیستن در دنیای خودمان به‌عنوان یک ISTJ
۳۲۳	رشد شخصی ESTJ
۳۲۳	«موفقیت» برای یک ESTJ به چه معنی است؟
۳۲۳	شاد زیستن در دنیای خودمان به‌عنوان یک ESTJ
۳۲۴	رشد شخصی ISFJ
۳۲۴	«موفقیت» برای یک ISFJ به چه معنی است؟
۳۲۴	شاد زیستن در دنیای خودمان به‌عنوان یک ISFJ
۳۲۷	رشد شخصی ESFJ
۳۲۷	«موفقیت» برای یک ESFJ به چه معنی است؟
۳۲۷	شاد زیستن در دنیای خودمان به‌عنوان یک ESFJ

- ۳۲۹.....رشد شخصی ISTP
- ۳۲۹.....«موفقیت» برای یک ISTP به چه معنی است؟
- ۳۳۰.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ISTP
- ۳۳۱.....رشد شخصی ESTP
- ۳۳۱.....«موفقیت» برای یک ESTP به چه معنی است؟
- ۳۳۲.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ESTP
- ۳۳۴.....رشد شخصی ESFP
- ۳۳۴.....«موفقیت» برای یک ESFP به چه معنی است؟
- ۳۳۴.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ESFP
- ۳۳۶.....رشد شخصی ISFP
- ۳۳۶.....«موفقیت» برای یک ISFP به چه معنی است؟
- ۳۳۷.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ISFP
- ۳۳۸.....رشد شخصی ENTJ
- ۳۳۸.....«موفقیت» برای یک ENTJ به چه معنی است؟
- ۳۳۹.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ENTJ
- ۳۴۰.....رشد شخصی INTJ
- ۳۴۰.....«موفقیت» برای یک INTJ به چه معنی است؟
- ۳۴۰.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک INTJ
- ۳۴۲.....رشد شخصی ENTP
- ۳۴۲.....«موفقیت» برای یک ENTP به چه معنی است؟
- ۳۴۴.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ENTP
- ۳۴۶.....رشد شخصی INTP
- ۳۴۶.....«موفقیت» برای یک INTP به چه معنی است؟
- ۳۴۷.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک INTP
- ۳۴۸.....رشد شخصی ENFJ
- ۳۴۸.....«موفقیت» برای یک ENFJ به چه معنی است؟
- ۳۴۹.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ENFJ
- ۳۵۰.....رشد شخصی INFJ
- ۳۵۰.....«موفقیت» برای یک INFJ به چه معنی است؟
- ۳۵۱.....شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک INFJ
- ۳۵۲.....رشد شخصی ENFP

۳۵۲.....	«موفقیت» برای یک ENFP به چه معنی است؟
۳۵۳.....	شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک ENFP.
۳۵۴.....	رشد شخصی INFP
۳۵۴.....	«موفقیت» برای یک INFP به چه معنی است؟
۳۵۴.....	شاد زیستن در دنیای خودمان به عنوان یک INFP
۳۵۶.....	میزان یادگیری خود را از مطالب این فصل آزمون نمایید.

۳۵۸.....	پیوست
۳۵۸.....	پیوست (۱) تشریح اطلالی جدول تیپ‌شناختی
۳۵۸.....	پ (۱-۱) جدول نسبت خود انتخابی تیپ
۳۵۹.....	پ (۲-۱) چیدمان جدولی تیپ‌شناسی
۳۵۹.....	پ (۳-۱) نحوه تفسیر داده‌ها در جدول تیپ‌شناسی
۳۶۲.....	پیوست (۲) ابزارها
۳۶۲.....	پ (۱-۲) فرم M
۳۷۱.....	پ (۲-۲) فرم Q
۳۸۳.....	پ (۳-۲) فرم کودکان MBTI
۳۸۳.....	الف) فرم ۷۰ سؤالی (سنین راهنمایی و دبیرستان)
۳۹۲.....	پ (۲-۳-۲) فرم ۴۳ سؤالی
Error! Bookmark not defined.....	پ (۲-۴) شاخص تیپ‌سنج مایرز-بریگز

۴۰۹.....	منابع
----------	-------

مقدمه نویسندگان

شاخص تیپ نمای مایرز-بریگز (MBTI)، یکی از مهمترین مدل‌های سنجش شخصیت را ارائه می‌نماید. به علت نفوذ بالای مدل MBTI در سنجش تفاوت‌های فردی، تاکنون این مدل در فرایند رشد و تحول خود، سه نسل مختلف را ارائه نموده است. در هر نسل، نسخه‌های مختلفی ارائه شده‌اند که هر کدام با یک حرف لاتین نام گذاری شده‌اند. برای مثال، فرم A، فرم B، فرم C. هر کدام از این فرم‌ها در راستای اصلاح و افزایش دقت سنجش نسبت به فرم قبلی خود ارائه شده‌اند. علاوه بر این فرم‌ها که در چارچوب رسمی مطالعات MBTI ارائه شده، تعداد بسیاری از فرم‌های دیگر به صورت غیررسمی و اغلب با تعداد سؤالات کمتر توسط افراد مختلف طراحی شده است.

در ایران نیز، این مدل در توصیف و تبیین تفاوت‌های فردی نفوذ بالایی داشته است. تعداد زیادی از مشاوران، و روانشناسان برای افزایش دقت و غنای کار خود، این مدل را مورد استفاده قرار می‌دهند. در پروژه‌های استخدامی نیز استفاده‌های وسیعی از ابزارهای مرتبط با این مدل شده است. با توجه به تمرکز بالا بر استفاده از این ابزار در داخل کشور، و رشد ابزارها و روش‌های متنوع در سنجش MBTI، جای یک کتاب با کاربرد اختصاصی و ارائه چارچوبی معتبر در کار با آن خالی بود. هدف از تألیف این کتاب ارائه راهنمایی مناسب برای سنجش شخصیت بر اساس این مدل است. بنابراین، سعی شده است که مفیدترین و درعین حال مختصرترین اطلاعات در قالب این کتاب گنجانده شود. بخش اصلی این کتاب را ترجمه کتاب «نکات کلیدی سنجش شاخص تیپ نمای مایرز-بریگز» تشکیل می‌دهد. علت این انتخاب، نقش برجسته نویسنده این کتاب (کوانک، ۲۰۰۹) در توسعه مدل MBTI بود. کوانک از جمله برجسته‌ترین و موفق‌ترین کارآموزان و همکاران مایرز و بریگز بوده است. وی تاکنون چندین کتاب را در خصوص استفاده از مدل MBTI ارائه نموده است. شاید برجسته‌ترین اثر وی در این زمینه، طراحی و توسعه فرم Q به عنوان کامل‌ترین نسخه نسل

دوم MBTI باشد. فصول اول تا هفتم متعلق به این اثر هست. با این وجود، پوشش محتوایی این فصول چندان رضایت‌بخش نبود. البته این امر با توجه به زمینه‌ای که کوانک کتاب خود را ارائه نموده، امری عادی و قابل انتظار بوده است. با توجه به عنوان کتاب کوانک (نکات کلیدی سنجش....)، رسالت آن تنها ارائه مهمترین نکات در سنجش و تفسیر نتایج MBTI بوده است. این در حالی است که قلمرو کاربرد این ابزار بسیار وسیع است. از این رو، انتظار نمی‌رود که یک کتاب بتواند تمام این حیطه‌ها را پوشش دهد. از طرفی چون رسالت ما ارائه یک راهنمای مفید در استفاده از مدل MBTI بود، نمی‌توانستیم به ساختار کتاب کوانک اکتفا نماییم. بنابراین سه فصل دیگر نیز به آن افزوده شد. در نتیجه، کتاب حاضر در ۹ فصل، و صرفاً جهت استفاده متخصصین و دانشجویان رشته‌های مرتبط (همچون، مشاوره، روانشناسی، علوم تربیتی و مدیریت) ارائه شده است. اگر چه شاید بنظر برسد که فصول ۸ و ۹ را بتوان برای مطالعه عموم نیز توصیه نمود اما اعتقاد ما بر این است که ارائه این اطلاعات باید توسط یک متخصص صورت پذیرد. چون ما رسالت علمی و اخلاقی خود را مقدم بر هر سود و منفعت مادی می‌بینیم. از اینرو استفاده غیرتخصصی از این کتاب را توصیه نمی‌کنیم. دلیل ما این است که با تمام استحکام و غنایی که مدل MBTI دارد، اما همانند سایر مدل‌های شخصیتی، به تنهایی نمی‌تواند توصیف و تبیین‌گر کاملی برای تمام تفاوت‌های فردی باشد. البته این ضعف MBTI نیست. عوامل مختلفی در شکل‌گیری تفاوت‌های فردی و در توصیف، تبیین، و پیش‌بینی رفتار افراد دخیل هستند. برای مثال، تفاوت‌های فرهنگی، جغرافیایی، اقتصادی، سیاسی، و حتی عواملی همچون سلامت جسمانی، روحی و روانی؛ فشارهای و شرایط ویژه شغلی، تحصیلی و خانوادگی، سطح تحصیلات، جنسیت و بسیاری از عوامل دیگر که سیستم زندگی فرد را تشکیل می‌دهند. همه و همه در شکل‌گیری تفاوت‌های فردی دخیل خواهند بود. از اینرو است که روانشناسان و مشاوران معتقدند با تمام پیشرفت‌های صورت پذیرفته در علم تیپ‌شناسی، هر شخص از ساختار شخصیتی و روانی یگانه‌ای برخوردار خواهد بود که متأثر از تعاملات پیچیده اجزای درون سیستم منحصر به فرد او است. با توجه به اینکه هنر مشاوران و روانشناسان توجه به فرد در ارتباط با پیچیدگی‌های سیستمی است، لذا اطلاعاتی و کمکی که از طریق سنجش و تفسیر MBTI توسط یک مشاور و متخصص ارائه خواهد شد، به مراتب کامل‌تر و مفیدتر از اطلاعاتی است که یک فرد غیرمتخصص، صرفاً با مطالعه این کتاب یا چندین کتاب مشابه کسب نموده باشد.

اگر چه تاکید اصلی این کتاب ظاهراً بر فرم‌های M و Q (به عنوان برجسته‌ترین فرم‌های نسل اول و دوم MBTI) است، اما اطلاعات آن با اعمال برخی ملاحظات جزئی (مثل نمرات شاخص صراحت)، در ارتباط با سایر فرم‌ها نیز قابل استفاده خواهد بود.

مطالب این کتاب در ۹ فصل ارائه شده است. هر یک از فصول این کتاب؛ با بیان اهداف و انتظارات کلی از مطالعه آن فصل آغاز و در نهایت با ارائه یک آزمون برای برآورد میزان یادگیری آن فصل به اتمام می‌رسد. در فصل اول نگاهی کلی از زمینه و فرایند پیدایش و توسعه MBTI ارائه شده که شامل مبنای نظری و پژوهشی آن نیز می‌گردد. فصل دوم می‌تواند برخی ملاحظات مهم در ارتباط با ویژگی‌های لازم و شرایط مطلوب اجرای پرسشنامه‌ها را ارائه کند که اغلب مورد غفلت قرار می‌گیرند. فصول سوم نیز به راهنمایی‌های اساسی برای نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها می‌پردازد. در فصل چهار گام‌های لازم و برخی ملاحظات مهم در فرایند تفسیر MBTI ارائه شده است. فصل ۵ تصویر مناسبی از برخی نقاط ضعف و قوت MBTI در اختیار خواننده قرار می‌دهد. فصل ششم کاربردهای بالینی MBTI اختصاص یافته است. در این فصل ملاحظات مختلف در تضاد بین قطب‌های یک بعد و همچنین تضاد بین تیپ‌های شخصیتی در روابط درمانگر و مراجع ارائه شده است. مطالعه این فصل می‌تواند برای درمانگران و کارآموزانی که می‌خواهند مهارت‌های درمانی خود را ارتقا دهند، یک چارچوب مناسب برای درک بهتر مراجع و همچنین زمینه‌ای را برای پرورش ایده‌های مناسب جهت ارتقای کیفیت رابطه درمانی در اختیار بگذارد. علاوه بر این در فصل ششم برخی از ملاحظات کلی در استفاده از MBTI برای زوج درمانی، خانواده درمانی، درمان معتادین، و برخی موارد بالینی دیگر ارائه شده است.

در فصل هفتم نیز مثال‌هایی از کاربرد MBTI در زمینه‌های مختلف، همچون مشاوره مسیر شغلی، مشاوره پیش از دواج ارائه شده است. در فصل هشتم، ویژگی‌های اساسی هر یک از تیپ‌های شخصیتی، و بویژه نمودهای آنها در روابط و مسیر شغلی توصیف شده است. متخصصین و کارآموزان می‌توانند با مطالعه این فصل به ایده‌های مفیدی در ارتقای مهارت‌ها و عملکرد مراجعین خود در زمینه روابط بین فردی و مسیر شغلی دست یابند. این فصل همچنین می‌تواند مقدمه‌ای برای فصل نهم باشد. در فصل نهم علاوه بر ارائه تعریفی از موفقیت در دیدگاه هر یک از تیپ‌های ۱۶ گانه، با توجه به برخی از نقاط ضعف و قوت طبیعی هر یک از این تیپ‌ها، یک سری پیشنهادها رشدی برای آنها ارائه شده است. اطلاعات این فصل می‌تواند مکمل مناسبی برای اطلاعات ارائه شده در فصل هشتم باشد. در

پیوست نیز علاوه بر ارائه اطلاعاتی تکمیلی، متن سؤالات و مهمترین ابزارهای سنجش MBTI ارائه شده است.

از حسن اعتماد شما در استفاده از این کتاب کمال تشکر و قدردانی را داریم. امید است که کتاب حاضر بتواند قطره‌ای بر دانش شما خواننده محترم افزوده و در مسیر رشد علمی و تجربی شما مفید واقع شود. مطمئناً این کتاب خالی از اشکال نیست. پیشنهادهای شما می‌تواند ما را در تکمیل هرچه بیشتر اطلاعات این کتاب در ویرایش‌های بعدی یاری نماید. بنابراین، خواهشمندیم که ما را از پیشنهادها سازنده خود محروم نفرمایید.

به پیوست این کتاب یک بسته نرم‌افزاری نیز برای هر یک از ابزارهای گنجانده شده در پیوست، ارائه شده است. این نرم‌افزارها می‌تواند شما را در نمره‌گذاری و تفسیر ابزارها یاری نمایند (اگر چه تفسیر کامل نتایج، با این نرم‌افزارها مقدور نیست). تلاش ما این است که این نرم‌افزارها نیز به تدریج تکامل یابند. به همین منظور، نشانی پست الکترونیک خود را نیز ارائه می‌کنیم. از شما در خواست می‌شود که بعد از خرید کتاب، یک پیام معرفی به این نشانی بفرستید. سعی ما این است که بتوانیم شما را از این طریق در جریان تازه‌های تجربیات و پیشرفت‌های خود در تکمیل مطالب کتاب و بویژه در ارتباط با توسعه نرم‌افزارها و ابزارهای سنجش قرار دهیم.

پروردگار مهربان را بی‌نهایت شاکریم که در امتداد الطاف بی‌مثال خویش، شیرینی توفیق به ثمر رساندن این اثر علمی را در کام ما نهاد. در پایان، بر خود لازم می‌دانیم که از حمایت‌های بی‌دریغ اساتید گرامی، خانم دکتر ایران باغبان، خانم دکتر عذرا اعتمادی، و آقای دکتر محمدرضا عابدی نهایت سپاس و قدردانی را به عمل آوریم که حضور و همراهی دلگرم‌کننده و انرژی‌بخش ایشان، نیرو و انگیزه‌ای مضاعف را در تکمیل این اثر موجب شد.

مولفان

فروردین ۱۳۹۳

Ir_MBTI@yahoo.com